

ВПЛИВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ РОЗВИТОК МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

І.С. Краснюк

Студентка 4 курсу кафедри практичної та клінічної психології
спеціальність 053 Психологія
ФПСР ОНУ імені І.І. Мечникова

Актуальність проблематики: Актуальність даної теми обґрунтована епідеміологічною ситуацією у всьому світі, яка не обійшла й Україну у зв'язку з поширенням Covid - 19. Відповідно змушують більшість учбових закладів переходити на дистанційне навчання, найбільш серйозний вплив це має на учнів молодшої, середньої та старшої школи та студентів. В силу особливостей психоемоційного розвитку саме діти молодшого шкільного віку в зоні ризику на відміну від старших школярів та студентів, які мають вже більш стійку та сформовану психіку.

Предмет дослідження

Вплив дистанційного навчання на психоемоційний розвиток та формування особистості молодших школярів.

Мета дослідження

Дослідити значення денної форми навчання для початкової школи. Виявити можливі наслідки самоізоляції на розвиток особистості, психологічного здоров'я, шкільної мотивації та адаптації дитини в соціумі.

Методи дослідження

Метод синтезу, узагальнення, теоретичного аналізу, інтроспекції, анкетування, інтерв'ю, бесіди. Методи дослідження, проведені сучасними психологічними службами, екзистенційними, гуманістичними психологами, останні аналізуючи особливості емоційного розвитку дітей молодшого шкільного віку дослідники (І.М. Бгажнокова, О.М. Вержиховська, Л.В. Занков, Н.Л. Коломінський, Ж.І. Намазбаєва, С.Я. Рубінштейн, Л.С.Виготський, В.М. Синьов, О.Є. Шаповалова, Л.М. Шипіцина, Ж.І.Шиф та ін.) виділяють наступні її характеристики: відставання в розвитку емоційного реагування, вузькість діапазону емоційних переживань, обмеженість інтерпретації чуттєвого матеріалу в умовах соціальної депривації.

Практичне значення

Ми будемо досліджувати розвиток молодшого школяра в умовах сучасної пандемії на базі навчально-виховного закладу міста Одеси. Було проведено анкетування, опитування батьків, педагогів та учнів закладу НВК "Нарнія". Кількість опитуваних реципієнтів складає 83 учасника, з них 29 чоловічої статі та 61 жіночої. Згідно з результатами дослідження та опитаних реципієнтів виявлено, що з 39 учнів 49% вважають онлайн навчання канікулами, 67% з 39 опитаних дітей мріють якнайскоріше повернутися до звичного режиму. При цьому 90% вчителів з 12 опитаних, 62% з 34 опитаних школярів та 65% батьків з 32 опитаних

вважають, що дистанційні заняття не можуть замінити очних уроків і дати дітям повноцінний зв'язок з вчителем, особистісний розвиток в процесі спілкування зі сверстниками, тобто соціалізацію. Також виявлено, що в процесі дистанційного навчання без участі в організації та забезпечення учбового процесу батьками або опікунами навчання молодшого школяра іноді взагалі неможливе, починаючи з технічного забезпечення підключення до уроку, уваги учня, орієнтації на вчителя, закінчуючи моторною рухливістю молодшого школяра. Тобто простор для відпочинку, рухливих ігор у домашніх умовах забезпечити важко, а деяким родинам взагалі неможливо, а це важливо насамперед з фізіологічних потреб психоемоційного розвитку молодшого школяра. В умовах класу, колективного навчання, рухливих перерв та фізхвилинок, персональною уваги з боку вчителя, шкільного психолога дитина психічно більш готова до навчального процесу загалом. Дотримуючись структурно-динамічного принципу аналізу особливостей психічного розвитку дитини, започаткованого ще класиком дитячої психології та дитячого розвитку Л.С. Виготським [1, с.24], вважаємо, що кожна конкретна особливість психологічного статусу дитини має вивчатися та оцінюватися з точки зору як вікового співвіднесення, так і з певною послідовністю розвитку, взаємодією і "гетерохронністю", тобто різночасовістю формування тих чи інших вищих психічних функцій дитини.

Висновки

Таким чином проведене дослідження виявляє, що система освіти має залишатися в очній формі навчання, задля запобігання проявів девіантної поведінки, низького рівня психологічного здоров'я, задля повноцінного розвитку особистості учня, а окремій категорії учнів молодших школярів в запобіганні шкільної дезадаптації, підвищений рівень тривожності, емоційних розладів. На основі нашого опитування, анкетування на базі НВК "Нарнія" підтверджені дані про негативний вплив дистанційного навчання, про малоефективність такого навчання, а також негативні фізіологічні, психологічні, поведінкові, особистісні наслідки для молодшого школяра (згідно з Л.С.Виготським та іншими вченими в сфері онтогенетичному розвитку дитини) [6, с. 85; 7, с.127]. Проведений аналіз наукових джерел засвідчив, що поведінковий, діяльнісний, психодинамічний підходи взаємодоповнюють один одного, адже комплексний емоційний розвиток характеризується диференціацією, збагаченням переживань та емоційного досвіду в процесі соціалізації, формуванням вікових новоутворень емоційної сфери та емоційних властивостей. Втім, ми дійшли висновку, що об'єктивного уявлення про емоційний розвиток дітей та його реальних

сучасних показників ми маємо не багато, але цих показників достатньо щоб зробити висновок: збагачення і підвищення емоційного інтелекту у дітей молодшого шкільного віку реалізується і розвивається тільки в процесі соціалізації.

Список використаних джерел:

1. Виготський Л. С. Мислення та мова - вибран.соч. - 1934 С.24.
2. Гогун Е.Н. Психологія фізичного виховання і спорту: навч. [Для студ. вищ. навч. завідомо суперечною інтересам.] / Е.Н.Гогун.-М .: Академія, 2000. - 288с.
3. Ізотова Б. І. Емоційна сфера дитини: теорія і практика / Б.І.Ізотова, Б.В. Нікіфорова.- М .: Академія, 2004
4. Лурія А. Р. Післямова // Виготський Л. С. Мислення і мова: Собр. соч. : В 6 т. - М .: Педагогіка, 1982. - Т. 2.С.85
5. Рубінштейн С.Л. Проблеми загальної психології. – М., 1976, С.127